

Mesék – mondák – mítoszok
görög projekt
5.o.

2021. január 25 – február 12.

Tartalom

1. Görögország földrajza	Maka Dávid	5.a
2. Híres görög városok	Vági Nóra	5.a
3. Ókori görög templomok	Körmöndi Liliána	5.a
4. Akropolisz	Szabó Norina	5.b
5. Delphi	Rózsa-Tóvölgyi Boglárka	5.a
6. Az olümposzi istenek	Kováts Mira	5.b
7. Az istenek jelképei	Horváth-Berger Hanna	5.a
8. Az istenek ábrázolása	Perényi Aida	5.b
9. Jón, dór és korinthuszi oszlop	Csurdi Nóra	5.a
10. Az ókori görög színház	Nemcsics Noémi	5.a
11. Görög ábécé	Czinege Kíra	5.b
12. Az ókori olimpia	Ádám Nóra	5.b
13. Az olimpiai láng meggyújtása	Simon Laura	5.b
14. Marathoni futás	Szeles Vince	5.a
15. Poszeidon	Gecsey Milán	5.a
16. Prométheusz	Besenczi András	5.b
17. Daidalosz	Kapás Máté	5.a
18. Trójai faló	Riez Rajmund	5.b
19. Atlasz	Takácsy András	5.b
20. Héraklész / Herkules	Toldi Barnabás	5.b
21. Héraklész oszlopai	Éliás Vince	5.a
22. Minótauros	Daru Gergő	5.b
23. A kentaurok	Csoknyai Ákos	5.b
24. Hippokratészi eskü	Baranyai Dóra	5.a
25. Akhillesz-sarok	Berger Bence	5.a
26. Ámor nyila	Boromissza Bori	5.a
27. Ariadné fonala	Gabulya Bianka	5.a
28. Rodoszi kolosszus	Németh Gréta	5.a
29. Pandóra szelencéje	Preusser Liza	5.a
30. Ezópusi mese	Takácsy Dezső	5.a
31. Múzsák	Nagy Mária	5.b
32. Múzsák csókja	Tóth Nóra	5.a
33. Gigászi küzdelem	Molnár Erik	5.b
34. Gordiuszi csomó	Szeltner János	5.b
35. Árgus szemei	György Tamás	5.a
36. A görögök népviselete	Hogen Vanda	5.b
37. Turisztikai úticélok Görögországban	Lakatos Lorena	5.b
38. Az olíva	Márfi Dorottya	5.b
39. Görög ételek	Margittai Dávid	5.b
40. Daidalosz és Ikarosz illusztráció	Nagy Mária	5.b
41. Párizs ítélete illusztráció	Horváth Zalán	5.a
42. Szómagyarázat: epika, epizód, evangélium	Jónás Fanni	5.b
43. Szómagyarázat: geomaetria, matematika, fizika	Tschepen Antónia	5.b
44. Szómagyarázat: harmónia, logika, mimika	Bukta Judit	5.b
45. Szómagyarázat: muzsika, melódia, kronológia	Sárosi Péter	5.a
46. Szómagyarázat: nektár, tömjén, mirtusz	Alacsony Ádám	5.a
47. Szómagyarázat: oktagon, panoráma, stadion	Buczko Zsófi	5.a
48. Szómagyarázat: poéta, himnusz és komédia	Pap Kincső	5.a
49. Szómagyarázat: szkíta, univerzum, kozmosz	Melhem Matheo	5.b

Görögország

Főváros: Athén (Αθήνα, Athína)

Terület: 131 990 km²

Lakosság: 10 760 421 fő

Államforma: Köztársaság

Hivatalos nyelv: Görög

Beszélt nyelvek: angol, német, francia, albán

Elhelyezkedése:

A Balkán legdélebbi országa.

Határos: Észak: Macedónia

Kelet: Törökország

Észak-Nyugat: Albánia

Észak-Kelet: Bulgária

Egy kis történelem:

Görögország hosszú időn keresztül az Oszmán Birodalom része volt. 9 évig tartó szabadságharcot (1821–1830) követően vált szabad országgá.

Az Oszmánok 1830. február 8-án ismerték el a Görög Királyság szuverenitását.

Az ország államformái: monarchia/királyság (1830-tól 1924-ig és 1944-től 1967-ig)

Köztársaság (1924-től 1935-ig és 1973-tól máig is)
(1936 és 1944 között katonai diktatúra)

Görög poliszok

Kiemelkedő görög poliszok:

ATHÉN

Leghatalmasabb polisz. Görög kultúra központja.

Kikötője: Pireusz:

Híres épülete: Akropolisz.

Híres tudósok, írók, éltek itt: Szókratész, Platon, Arisztotelész.

SPÁRTA

A Peloponnészoszi - félsziget déli részén található.
Katona állam. Minden spártainak harcosná kellett válnia.

DELPHOI

Az ókor legnépszerűbb jóshelye. Delphoi több mint ezer éven át volt a hellén világ vallási központja, és jelentős hatást gyakorolt a politikai és társadalmi életre is.

TRÓJA

Párisz Trója hercege elrabolta Helenét, a spártai király, Meneláosz feleségét.
A 10 évig tartó háborút a trójai faló eselével nyerték meg a görögök.

Templomok felépítése

Templomok

- A görög templom az istenszobor őrzésére épült cella (naosz) védelmére szolgált, nem tömegek befogadására
- Az oltár különálló egységet képezett, akár hatalmas méretet öltethet
- Az eredetileg egytemes épületet kívülről külső oszlopsor övezte.
- Létezett körtemplom is
- Oszlopok: Középen vastagak, felfele haladva viszont vékonyodnak

10 leghíresebb görög templom

Olimpiai Zeusz templom

Sounion-i Poszeidón temploma

Cyrene – Zeusz temploma

Hephaistos temploma

Templomok Völgye

Parthenón, Akropolisz

Erechtheum

Apolló Epicurius templom

Segestai Dór templom

Paestum

Akropolisz

Az athéni Akropolisz, Pallasz Athénénak, a várost védő istennőnek szentelték, amiért segítséget nyújtott a hódítók feletti győzelemben.

Az Akropolisz Athén városa „felett”, dombtetőre épült, így a védelme is biztosított volt. Az építkezést Periklész rendelte el, aki a fellegetvárát vallási, politikai és kulturális központnak szánta és Olümpia, valamint Delphoi dicsőségét is felül kívánta múlni.

Az Akropolisz az Athéné tiszteletére rendezett felvonulás célpontja is, ezért az épületeket e liturgiának megfelelően helyezték el. A fellegetvárát erős védfalakkal vették körül. Az együttes legfontosabb részei: a Niké Aprerosz-templom, a Parthenon és az Erechtheion (erekhteijon).

A főkapu mögött emelkedik a Niké Aprerosz-templom, melyet dór és ión oszlopok alkotnak.

A templom egyhajós, kívülről ión oszlopok övezik, a hajó közepén Athéné szobra állt. A Kariatidák (Karjatidák) ma már csak másolatok, egyet a londoni British Múzeumban, a többi ötöt a helyi múzeumban őrzik.

Delphoi – a hellén vallás központja

Hol található?

A település a mítikus Parnasszosz-hegy délnyugati lejtőjén, 570 méter magasan helyezkedik el.

Mi valójában Delphoi?

A régi időkben a települést a világ közepének tartották. Az Apollón tiszteletére emelt szentély-együttes az ókor legnépszerűbb jóshelye volt.

Ebben égett az „isteni fény”, az az örökmécses, melynek tüzeit Prométeusz, az Olümposzról lopott az embereknek.

Itt találhatjuk a „világ köldökét” az Omphaloszt, és a marmariai tholoszt, ez egy kerek kis templom.

Jóslások

- Eredete i.e. 1500 körüli időkre nyúlik vissza
- Először csak egy kis babérágakból készített kunyhó állt itt
- Gaiának – a Föld istennőjének- szentelt hely volt
- A talaj nyílásaiból kábító hatású vulkáni gázok szivárogtak elő, ez szerintük a Föld méhéből áradó jóserő volt
- Nem kezdtek háborúba, vagy közösségi vállalkozásba, Püthia megkérdezése nélkül
- Az egyszerű emberek is gyakran fordultak hozzá, sőt távoli országok uralkodói, fáraók és rómaiak is.

A szertartás

- Csak férfiak mehettek
- Meg kellett tisztulnia a Kasztalia-forrás vizében
- „kecskeítélet”- az állatot lefröcskölték hideg vízzel, ha reszketett, feláldozható volt
- A kérelmező befizette a díjat, egy táblán benyújtotta a papnak a kérdést ezek után beléphetett a templomba
- A pap hozta vissza a választ, ami mindig bizonytalan, kétértelmű, vagy érthetetlen volt.

A jósnő

- Először egy fiatal lány volt, aki évente egyszer jövendölt: Apollón születésnapján
- Egyszer elrabolták, utána inkább 50 év feletti nők jósoltak
- Egyre több lett a kérdés, így idővel két Püthia jósolt, és többször jövendöltek (minden hónapban a 7. nap)
- Voltak akik bármelyik nap kérhettek jóslatot
- Egyre többen jöttek bevezették a „gyorsjóslást”

Delphoi bukása

- A keresztény Theodosius császár 385-ben betiltotta a jövendölést
- Apollón szent helyének hírneve már csak a múlté volt

Az olümposzi istenek

Zeusz - emberek és istenek atyja” a görög mitológiában, az ég és a villámok ura. Gyakran nevezik „Zeusz Kronionnak”, vagy „Kronidésznek”.

Héra - Zeusz főisten testvére és felesége, a házasságot és a születést védő istennő

Poszeidon - háborgó tenger isteneként emlegetik. Jelképe a háromágú szigony és a delfin. Latin megfelelője Neptunus.

Árész - a háború istene, Zeusz és Héra gyermeke. Pallasz Athénével ellentétben nem bölcsen vezetett és ezért az értelmetlen vérontás és kegyetlen öldöklés megtestesítője.

Hermész - Zeusz és Maia nimfa gyermeke, az istenek hírnöke a görög mitológiában. Emellett ő volt a pásztorok, utazók, kereskedők, súly- és hosszsmértékek istene, az ékesszólás, irodalom, az atlétika és a tolvajok védelmezője.

Héphaisztosz - a kovácmesterség, a tűz, a vulkánok istene. Védője minden mesterembernek, főként a fémműveseknek. a római mitológiában neve Vulcanus.

Aphrodité (ógörögül Ἀφροδίτη „a habokból kiemelkedő”) a szerelem és a szépség istennője a görög mitológiában. A római mitológiában Vénusz.

Pallasz Athéné (görögül: Παλλὰς Ἀθήνη) a bölcsesség, az igazságos háború, a jog, az igazságosság, a művészetek, a kézművesség és a képzés istennője.

Apollón (görögül: Ἀπόλλων; a rómaiaknál Apolló) Zeusz és Létó gyermeke, Artemisz ikertestvére. A költészet, a jóslás, a zene, a tánc, a művészetek, az íjászat és a gyarmatosítás istene, a csordák és nyájak őrzője is. Gyakori jelzője a Phoibosz azaz ragyogó, fénylő.

Artemisz (görögül Ἄρτεμις; a rómaiaknál Diána) Zeusz és Létó gyermeke, Apollón ikertestvére. Artemisz a Hold és a vadászat szűz istennője, ő segít a szülésnél és védelmezi a nőket és a gyermekeket. A vadállatok úrnője is. Melléknevei: Nyilakatontó, Nyílszerető, Zajongó, Vadúzó.

Görög istenek és jelképeik

Zeusz, főisten:

jelképe a **villám**, szent állatai a **sas** és a **bika**

Héra, Zeusz felesége, a házasság istennője:

jelképei a **gránátalma**, **ciprus** és a **liliom**, szent madarai a **páva**, **kakukk** és a **daru**

Hádész, az alvilág istene:

jelképe, szent állata a **háromfejű kutya** (Kerberosz)

Déméter, a földművelés és a termékenység istennője:

jelképei a **gabonakalász** és a **gyümölcsök**, szent állata a **vadkan**

Poszeidón, a tenger istene:

jelképe a **három villájú szigony**, szent állatai a **ló**, **delfin**

Aphrodité, a szépség és a szerelem istennője:

jelképe a **kagyló**, szent állatai a **galamb** és a **veréb**

Árész, a háború és a vérontás istene:

jelképei: **lándzsa**, **sisak**, **pajzs**

Pallasz Athéné, a tudományok és a bölcsesség istennője:

jelképei a **Medusza-fő** és a **pajzs**, szent állata a **bagoly**, szent fája az **olajfa**

Héphaisztosz, a kovácmesterség és a tűz istene:

jelképei: **kalapács**, **fogó**

Apollón, a költészet és jóslás istene:

jelképe a **lant**, szent fája a **babér**

Artemisz, a vadászat istennője:

jelképe az **íj**, **nyíl**, vagy **lándzsa**, szent állata a **szarvas**

Hermész, az istenek hírnöke:

jelképei a **szárnyas kalap**, **saru** és a **pálca**, szent állata a **kakas**

Görög istenek és jelképeik

ZEUSZ AZ ISTENEK KIRÁLYA	HÉRA ISTENNŐJE A NŐK ÉS A HÁZASSÁG	POSZEIDÓN ISTEN A TENGER	ARÉS A HÁBORÚ ISTENE	HERMÉSZ ISTEN AZ UTASOK	HEPHAESTOS ISTEN A KOVACSMŰHELY
AFRODITÉ SZERELEM ISTENNŐJE ÉS SZÉPSÉG	ATHÉNÉ BÖLCSESSÉG ISTENNŐJE	APOLLO NAPISTEN ÉS ZENE	ARTEMISZ ISTENNŐ A HÖLD ÉS A VADÁSZAT	DÉMÉTÉR ISTENNŐ A MEZŐGAZDASÁG	HESTIA ISTENNŐ A HAZAI ÉS TŰZHELY

- Zeus – főisten, jelképe a villám és a sas. Az istenekkel együtt az Olümposzon éltek.
- Héra – Zeusz felesége, jelképe a páva

Poszeidon – a tengerek istene, jelképe a 3 ágú szigony.

Árés – a háború és az értelmetlen vérontás istene. Zeusz és Héra fia (nem szerették a szülei) Ritkán ábrázolják. Szent állata a kutya és a keselyű.

- Hermész - utazás, a pásztorok, tolvajok védelmezője. Zeusz és Maia nimfa gyermeke, az istenek hírnöke.

Héphaisztosz – a kovácsok, mesterek sánta Istene. Jelképe : kalapács, fogó. Zeusz és Héra gyermeke.

Aphrodité - (ógörögül Ἀφροδίτη „a habokból kiemelkedő”) a szerelem és a szépség istennője a görög mitológiában. A római mitológiában a késői köztársaság korában Venusszal azonosították, de a hasonlóságuk csak felszínes. Jelképe a galamb és a mirtusz.

Pallasz Athéné – a városvédő. A bölcsesség istennője, az erő, a kézművesség (különösen szövés, fazekasság és ácsmesterség), a belső szépség, műveltség és a harc megtestesítője. Sisakban, kardal vagy lándzsával és pajzzsal a kezében mellvértben szokták ábrázolni. Szent állata a bagoly volt sok ábrázoláson szerepel

Apollón - a jövődölés, a fény, a zene, a gyógyítás – a betegség és az orvoslás – valamint az íjászat istene. Délosz szigetén született. Növénye: a babér. Állata: a varjú és a delfin. Ezüst nyíllal és hárfával ábrázolják

Artemisz - a vadászat istennője, az állatok, a vadon és a fiatal lányok patrónája. Zeusz és Létó gyermeke. A 3 szűz istennő egyike (Artemisz, Athéné, Hesztia). Apollón ikertestvére. Íjjal nyíllal és egy szarvassal ábrázolják

Déméter - a föld termékenységének istennője, a mezőgazdaság védnöke, nagylelkűsége táplálja az embereket. Gabonakalász volt a jelképe

Hestia - Jelképe : a tűz. A családi tűzhely, a családi élet védelmezője

További istenek

Perényi Aida 5.b

A görög oszlopok

A dór oszlop

Az oszlopfajták közül az alap a dór volt, amely férfias hatást keltett. A férfi test arányai szerint készült, lábazat nélkül. Törzse sudarasodott, 16-20 vájatsorral tagolódott. E fölött nyaktagozat, párnatag és fejlemez adja ki az oszlopfőt. A dór oszloprend a Kr. e. VII. sz. második felében keletkezett, valószínűleg Korinthoszban.

Az ión oszlop

A női test arányai szerint épül fel, több sor körbefutó barázdából álló lábazata van, kecsesebb törzsű. Az oszlopfőn a párnatag és a fejlemez közé csigafejezet (kettős spirál) ékelődik. Az ión oszloprend Kr. e. 600. körül, Hellász keleti részén fejlődött ki.

A korinthoszi oszlop

Ez a legdíszesebb változat, oszlopfője alsó részén akantuszlevelek futnak körbe, felül központi pálmatest foglal helyet. Ez a stílus alakult ki legkésőbb (Kr. e. IV. sz.-ban). Az oszlopot emberi alakot ábrázoló szobor is helyettesítheti: a férfi az atlaszfigura, a női a kariatida. A timpanon sarkait uraló, különálló emberi, állati és növényi figura az akrotérion. A triglifeket, párkányokat alapvetően kékre, vörösre festették, ami háttérül szolgált a frízeken, timpanonokon megjelenő szoborkompozíciókhoz.

dór

ión

korinthoszi

Görög színház

Így nézhettek ki régen:

Ókori görög színházak

- Dionüszosz színház
- Taormina
- Delphi színház

Színdarabok az ókori Görögországban:

- Magasított talpú cipőket, és színházi maszkokat viseltek (így a leghátul ülők is láthatták az arckifejezését a szereplőknek)
- Nők akkor még nem szerepelhettek, ezért a női karaktereket is férfiak játszották el
- Thészipisz volt az első görög színész

Mai görög színházak

Herodes Attikus (szabadtéri sz.)

Philippi színház

Dion színháza

Epidaurusz (2 van belőle)

Híres görög színészek

Irene Papas (született 1926 szeptember 3.)

Sofia Milos (született 1969 szeptember 27.)

Maria Menounos (született 1978 június 8.)

Janisz Anasztasszakisz (született 1933 július 24.)

Nia Vardalos (született 1962 szeptember 24.)

A görög ábécé

- 24 betűből áll
- Az első betűkészletek egyike, amelyek többféle írott magánhangzót tartalmaztak. Eredetileg csak az alfát, epszilont, iótát, omikront és üpszilont, később keleti-görög hatásra az ómegát és étát is (hosszú ó és é jelölésére). Hasonlóképpen új mássalhangzókat is bevezetett: a khít, a fít és a pszít.
- A fejlődés során egyes betűket meg is szüntettek, ilyen volt a *szan*, a digamma és a koppa. Ez utóbbi kettő megmaradt az ión számrendszerben, sőt a 900 jelölésére új betűt vezettek be, a szampít. Az ezreseket a betű előtt a bal felső sarokban aposztróffal jelölték.
- Eredetileg több változata létezett az ábécének, legjelentősebb a keleti (ión) és a nyugati (khalkidiai) volt. Az athéni dialektus az ión írást használta, ami végül is kiszorította a nyugati változatot, és standarddá vált (i. e. 403). Ettől kezdve a görögök balról jobbra írtak, bár előtte előfordult jobbról balra folyó írás, sőt a vegyes irányú - busztrofedon - folyam is fellelhető.
- A **görög ábécét** a görög nyelv írására használják az i. e. 9. század vége (vagy a 8. század eleje) óta, egészen napjainkig. Huszonnégy betűből áll, az első és legrégebb olyan ábécé, amely minden magán- és mássalhangzót különálló szimbólummal jelöl. Az ősi görögben egyes betűket számokként is használtak körülbelül az i. e. 2. századtól fogva, ezeket görög számoknak hívjuk (hasonlóan a római számokhoz). A görög ábécé az ugariti és/vagy a föníciai ábécéből fejlődött ki, és alapja sok más írásrendszernek, mint például a latin vagy a cirill ábécé.

Görög ÁBC	Magyar Karakter	Kisbetű Symbol	Nagybetű Symbol	Görög ÁBC	Magyar Karakter	Kisbetű Symbol	Nagybetű Symbol
Alfa	A	α	Α	Nű	N	ν	Ν
Béta	B	β	Β	Kszi	X	ξ	Ξ
Gamma	G	γ	Γ	Omikron	O	ο	Ο
Delta	D	δ	Δ	Pi	P	π	Π
Epszilon	E	ε	Ε	Rhó	R	ρ	Ρ
Zéta	Z	ζ	Ζ	Sigma	S	σ	Σ
Éta	H	η	Η	Tau	T	τ	Τ
Théta	Q	θ	Θ	Üpszilon	U	υ	Υ
Iota	I	ι	Ι	Fí	F	φ	Φ
Kappa	K	κ	Κ	Chí	C	χ	Χ
Lambda	L	λ	Λ	Pszí	Y	ψ	Ψ
Mű	M	μ	Μ	Ómega	W	ω	Ω

Az ókori olimpiai játékok

- Az évek során több versenyszámot hozzáadtak

műsorhoz: ökölvívás, birkózás, pankráció, kocsiverseny, számos futószám és a pentatlon

- Az ökölvívás az évszázadok során egyre brutálisabb lett. Kezdetben puha bőrbe csavarták az ujjaikat, de végül fémmel nehezített nehéz bőrt használtak. A kocsiversenyen nem a hajtót, hanem a tulajdonost tekintették a versenyzőnek.

- Az új számok hozzáadása miatt a fesztivál 1 naposról 5 naposra nőtt, amiből 3-at használtak a versenyek lebonyolítására, a maradék 2 nap pedig a vallási rituáléké volt. Az utolsó napon bankettet tartottak, ahol a versenyzők mellett 100 ökör is részt vett, akiket az első napon Zeusznak áldoztak fel.

- Egy versenyszám győztese *olajág koszorút* kapott és egész Görögországban nagy tiszteletben részesült, különösen szülővárosában, ahol gyakran nagyobb pénzajándékot kapott

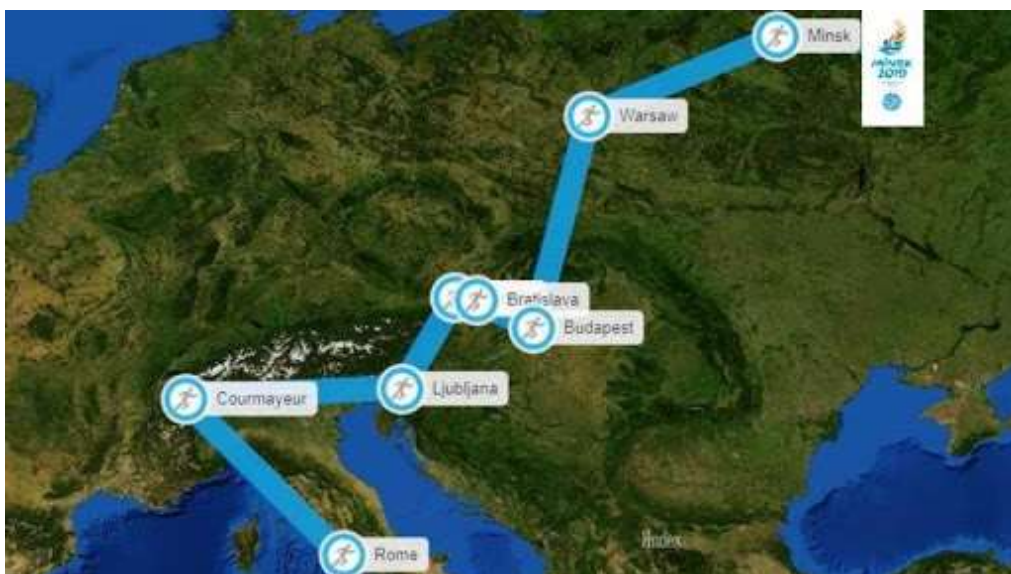

Az olimpiai láng

Az olimpiai fáklyát több hónappal az olimpiai játékok megnyitó ünnepsége előtt gyújtják meg az ókori olümpiai játékok helyszínén, a görögországi Olümpiában, Héra istennő temploma és oltára közötti területen.

Tizenegy papnőt jelképező nő végzi az olimpiai fáklya meggyújtásának ünnepségét, korhű jelmezekben és meghatározott koreográfiák szerint. A fáklyát a Nap sugaraival egy fém parabola tükrök segítségével gyújtják meg, a napsugarakat egy pontba fókuszálva. Aztán az első futó megindul az ötkarikás játékokat és a békességet hirdető lánggal.

Marathon: 42195 méter futás

A maraton név Philipidész görög katona, hivatásos futó legendájához kapcsolódik.

Amikor a görög-perzsa háborúk során i.e. 490-ben az athéni seregek a marathóni csatában vereséget mértek a túlerőben lévő perzsa seregre, a perzsák hajóhada Athén ellen indult, hogy még a győztes hadsereg visszaérkezése előtt elfoglalja a várost.

Philipidész ekkor futva tette meg a mintegy 40 kilométer távolságot Marathón és Spárta között, hogy a spártaiakat segítségül hívja, másnapra oda is ért. A spártaiak természetesen megígérték a segítséget, de nem vonultak csatába addig, amíg a holdtölte be nem állt.

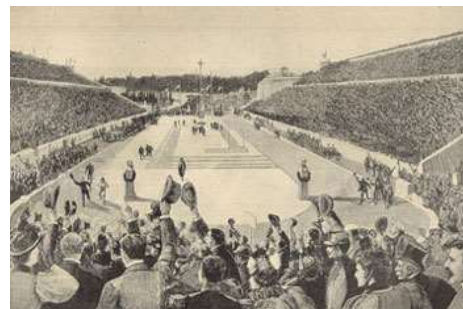
Ekkor Philipidész visszafutott Marathónba, hogy hírért vigye a spártaiak üzenetének.

A spártaiak csak hat nap múlva jelentek meg, amikor a csata már eldőlt.

A dicsőséges athéni férfiak megnyerték az összecsapást a perzsa hadsereggel szemben.

A Marathóntól Athénig tartó utat 40,42 km-nek mondták, valójában azonban csak 36,7 km volt.

Az 1908-as londoni olimpiára azonban 42 kilométerre növelték a távot, ennyi volt ugyanis az út a Windsori kastélyból a White-City stadionig. Ezt a 42 kilométert aztán még meg kellett toldani 195 méterrel, hogy a utók a stadion királyi díszpályája előtt érnek célba. Ezt a hosszt 1921-ben rögzítette a nemzetközi atlétikai szövetség (IAAF).

A maratonfutás világcúcsát a kenyai Eliud Kipchoge tartja **2:01:39**-es idővel, melyet a 2018-as berlini maratonon futott.

A női világcúcs jelenleg a kenyai Brigid Kosgei nevéhez fűződik: **2:14:04** (Chicago, 2019).

A legjobb magyar időt Szűcs Csaba futotta: **2:12:10** (Párizs, 1993).

A leggyorsabb magyar női maratonista Földingné Nagy Judit: **2:28:50** (Berlin, 1996).

A modern olimpiai játékok hagyományosan a maratonfutással zárulnak, ahol a futók az olimpiai stadionba érkeznek.

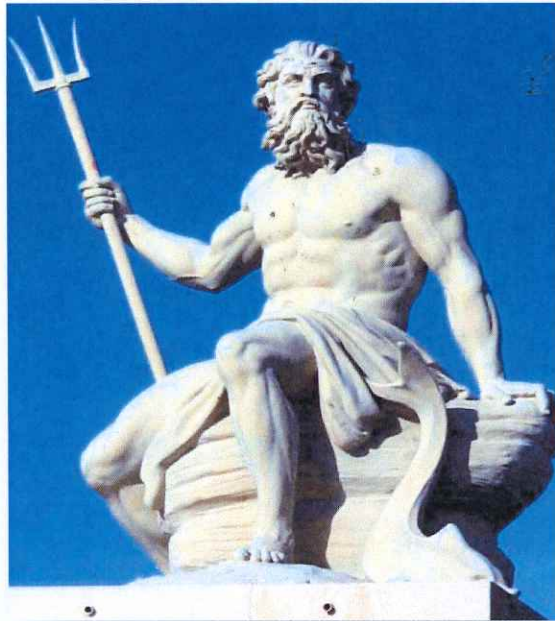
Az 1896-os és a 2004-es athéni olimpiákon a versenyt az eredeti helyszínen, Marathón és Athén között rendezték.

Geasey Milán

POSZEIDON

- Poszeidón görög isten
- A név a különböző ógörög nyelvjárásokban másképp hangzott.
- Általában a háborgó tenger isteneként emlegetik. Jelképe a háromágú szigony és a delfin.
- A név jelentése bizonyos értelmezések szerint „a Föld ura”, eredetileg ugyanis földistenség volt. Erre utal a homéroszi Földrázó Poszeidón jelző, ami a földrengések kiváltására utal és már Knósszoszban feltűnik. A mítoszok szerint ha szigonyát a földbe vágja, földrengés pattan ki. A görög mitológiában ezzel szemben mégis a tenger királya; hatalma kiterjed a tavakra és a folyókra is.

Rokonsága

- Kronosz és Rhea fia. Zeus, Hadész, Héra, Démétér és Hesztia testvére.
- Mivel Kronosz letaszította apját, Uranoszt az égből, sőt meg is csonkította, ő maga is félt saját gyermekeitől, ezért születésük után rögtön lenyelte őket.
- Poszeidón a negyedik gyermek volt, amikor Kronosz végül Zeus kényszerére visszaöklendezte őket, másodikként jött elő. Így bár fiatalabb leánytestvéreinél és mindkét fiútestvérénél idősebb, a második születés után megfordult a sorrend, fiatalabb lett két fiútestvérénél és idősebb a leányoknál.
- Felesége Amphitrité ókeanisz vagy néreis. Amphitrité egyszer elkeseredésében belevetette magát az Atlanti-óceánba, ám egy delfin megmentette, és elvitte őt Poszeidónhoz, aki feleségül vette. Hálából Poszeidón a csillagként az égre helyezte el, az a Delfin csillagkép. Közös gyermekeik Tritón és Benthészikümé. Poszeidón többi gyermeke házasságon kívül született (néhány esetben Poszeidón csak az egyik a lehetséges apák közül)

Prométheusz

A tűz ellopása

Prométheusz volt az a titán, aki ellopta a tüzet az Olümposzról az emberek számára. Az emberekkel így nagy jót tett, mert kihalóban volt az emberi faj. A tűzzel viszont megtanultak fémeket és téglát készíteni. Hatással volt a gondolkodásukra. Megismerkedtek a tudományokkal, így kiemelkedtek az állati sorból.

A tűz viszont az Olümposz tulajdona volt.

Zeusz rettentő haragra gyúlt, irigy volt az emberekre, hogy tudják a tüzet uralni, és büntetést szabott ki Prométheuszra.

Ezért megkínózta Prométheuszt, egy sziklához kötözte.

De Zeusz megtudta hogy Prométheusz tud egy jóslatot, ami a hatalma végét is jelenheti. Meg akarta tudni a jóslatot, de Prométheusz nem mondta el.

Prométheusz egy sziklaomlást követően az alvilágba került. Addig ott kellett maradnia, míg valaki nem kéri a halált, a halhatatlan léte helyett.

Egy sebzett kentaúr volt az, aki állandó fájdalma helyett a halált kívánta.

Herkules kentaurokra vadászott és meg lőtte a vezért és mivel a kentaurok halhatatlanok ezért szenvedett.

Herkules könyörgött Zeusznak, hogy engedje el Prométheuszt. És Prométheusz visszajött az alvilágból helyet cserélt a kentaurral.

Prométheusz még nem lett szabad. Odaláncolták egy sziklához és egy sas lakmározott nap mint nap a májából.

Ismét Herkules segített Prométheusznak, amikor lelőtte a sast.

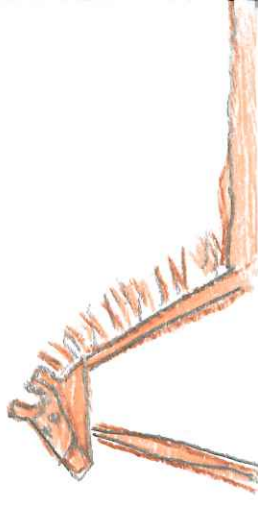
Herkules apjánál, Zeusznál elérte, hogy szabadítsa fel Prométheuszt a büntetésből.

Trojai faló

= Története Homérosz, Iliasz műveiből ismert

- Odüsszeusz építtette egy falovat amibe 50 ember fért el.

A lovát trójai falához vitték. A Trojaiak bevittek a falovat a városba. Éjszaka Odüsszeusz és tolsai előjöttek a falóból, legyilkolták az őrköt és megnyitották a kapukat. A görög sereg elfoglalta Tróját

Atlasz - Ἄτλας

- Vállán tartja az égboltot
- Titán
- Atlantisz első királya
- Testvérei:
Prométheusz,
Epimétheusz,
Menoitiosz

Szülei:

- **Lapetosz titán**
- **Klümené ókeaniszi tengeri nimfa**

Titánok: az őserő megtestesítői, találmányaik által az emberiség jótevői

Nimfák: a szépség, a termékenység, a természet alkotó és tápláló erőinek megtestesítői

Miért tartja az égboltot?

Részt vett a titánok lázadásában az olümposzi Istenek ellen, amikor megostromolta a mennyeket

Az Istenek csak nehezen tudtak győzni, így [Zeusz](#) büntetésül Atlaszt arra kárhoztatta, hogy örökké vállain tartsa az égboltot.

Héraklész

- latin nevén Hercules, nagyerejű hős
- tirünszi király feleségének, Alkménének fia
- Zeusz nemzette úgy, hogy a férj alakját öltötte fel
- egy halandó ikertestvérrel, Iphiklészszel együtt született

A Tejútrendszer keletkezése

Hermész - Zeusz

megbízásából - a csecsemő Herkulest az Olümposzra vitte, ahol Zeusz alvó asszonya keblére fektette a gyermeket, aki mohón szívni kezdte Héra tejét. Amikor Héra felébredt dühödten taszította el magától a gyűlölt fiút és egy tejsugár az égre csapódott, amelyből a Tejút keletkezett.

Zeuszra féltékeny Héra már a gyermek születésébe is beleavatkozott:

- két kígyót küldött a bölcsőben fekvő csecsemőre, de az pusztá kézzel megfojtotta őket
- életét a továbbiakban is minden módon megnehezítette az istennő
- hősiessége épp a rákényszerített próbatétek révén nyilvánult meg, ezért jogosan kapta nevét, ami azt jelenti: 'Héra révén híres'

Miután Hekules felnőtt, megházasodott, gyermekei születtek és boldogságban élt. Héra nem nézte jó szemmel elégedett életét és tébolyt küldött rá, amelynek során Héraklész megölte gyermekeit.

Hogy a vérbűntől megtisztuljon, isteni parancsra rokonánál, Eurüsztheusznál jelentkezett szolgálatért. tizenkét roppant nehéz és veszélyes feladattal bízta meg

12 próbatétel

1. A nemeai oroszlán megölése,
2. a lernai Hüdra megölése,
3. fogja el az Artemisnek szentelt kerüneiai szarvast,
4. az erümanthoszi vadkan elevenen elfogása ,
5. Augeiász éliszi király istállóinak kitakarítása,
6. a sztümphaloszi madarak kiirtása
7. a krétai örvöngő bikát kellett Eurüsztheuszhoz elevenen elvinnie,
8. Diomédész thrák király emberhúson élő négy lovát

kellett elkötnie és Eurüsztheuszhoz vezetnie,

9. az amazon királynő, Hippolüté övét kellett elhoznia Eurüsztheuszhoz lányának,

10. Gérüóneusz mesés gulyájának elhajtása volt,

11. hozza el a Heszperiszek kertjéből Héra aranyalmait,

12. Héraklész szálljon alá az Alvilágba és hozza fel az Alvilág őrét, a vad, háromfejű kutyát

→Kerberoszt.

Herkules

Herkules vagy más néven Héraklész görög mitológiai hős, Zeusz és Alkméné tirünszi királyné gyermeke, i. e. 1264-ben született, és i. e. 1226-ban halt meg.

A görög mondavilág egyik legismertebb alakja ma is. Ellentmondásos figurája a mitológiának, személyisége és legendáriuma összetett: szinte minden mondakörben megjelenik, és mintegy összefogja, összeköti a bronzkori görögföld meséit Zeusz kedvelt fiaként végül elnyerte a halhatatlanságot és az olümposzi istenek kapusa lett.

Herkules oszlopai - a görög mitológiában a Gibraltári-szoros megnevezése.

Az elképzelést valószínűleg Gibraltár és Ceuta égnek meredő sziklafalai inspirálták, de már az ókorban sem volt egységes elképzelés arról, hogy valójában melyik hegyek is az oszlopok, sőt voltak olyan elképzelések is, hogy mindkét oszlop Európában állt Gadeira (ma Cádiz) mellett.

Gadeirában volt egy Héraklész-templom is, amelynek 8 könyök (körülbelül 4 méter) magas ércszobrai is szóba jöhetnek.

Az ókor legnagyobb részében a Földközi-tenger térségében élő népek számára az Atlanti-óceánra nyíló tengersizor a világ végét jelképezte, amelyen túl a végtelen világóceán, az Ókeanosz terül el.

Áthajóztak rajta ugyan a föníciaiak, majd azok utódjai, a punok, sőt kereskedelmi tevékenységet is folytattak a Héraklész oszlopain túli területekkel, mégis megmaradt a legendákban egyfajta misztikus világvégekapunak.

Ekkor úgy tartották, hogy halandó ember azon túl, Ókeanoszhoz nem juthat el, de még a klasszikus hellén korban is a mérhetetlen messzeség és elérhetetlenség szinonimája maradt.

Az oszlopok Héraklész [tizedik feladatának](#) állítanak emléket. [Apollodórosz](#) szerint Héraklész végighaladt Európán, Libüa földjére ért és itt Tartésszosz felé haladva, Európa és Libüa határán emelte az emlékművet.

[Szicíliai Diodórosz](#) szerint azért állította az oszlopokat, hogy a szorost összébb zárja, így megakadályozva, hogy az Ókeanoszból nagy szörnyek jussanak el a Földközi-tengerre.

Minótauros

- Kréta titokzatos szigete mindig ott rejtőzködött képzeletünkben. Ez a sziget Zeusz születésének legendás helyszíne és a rettegett kényúr, Mínoosz király birodalma, akinek gyönyörűséges leánya vezette Théuszt a rémséges emberevő szörny, Minótauros a föld alatti rejtekhelyére.

Születése

- A mítosz szerint mielőtt Minósz királlyá lett volna, jelet kért Poszeidóntól, hogy vajon ő vagy fivére lesz-e az uralkodó. Poszeidón Minósznak jósolta a királyságot és ennek jeléül egy fehér bikát küldött, amelyet Minósznak fel kellett volna áldoznia a jóslat beteljesülésekor. Minósz azonban elbűvölte a tengerből előbukkant fehér bika szépsége és ezért egy másik bikát áldozott fel, remélve, hogy Poszeidón nem veszi észre a cserét.
- Poszeidón haragjában őriületet küldött Minósz feleségére, Pasziphaéra, így az asszony szerelmes lett a bikába. Az ezermester Daidalosz segítségével Pasziphaé megtalálta módját, hogyan egyesüljön a bikával, és ennek a násznak az eredménye lett Minótauros. Minótaurosznak emberteste volt, bikafejjel és farokkal.

A Minótauros a monda szerint aki bement a labirintusba az soha nem jött vissza mert a minótauros meg ette őket

A kentaurok félig ember, félig ló, alakú lények.
 A görög (Mitológiai) Mitológiában.
 Úgy ábrázoltak őket, hogy egy emberalakhoz
 kapcsolódik egy ló hátsóteste, később más
 úgy (de) hogy egy emberi torzításhoz
 kapcsolódik egy ló melle, ahol a ló
 nyakának helyébe lép.

Dionüszosz kíséretében gyakran taggyűlést
 tartott. Pelion hegyén laktak. Akadt köztük
 jóles és kevés teremés is, de nagy
 részük rémges és erőszakos volt.

Csoknya Ákos 5.6

Akhilleusz

Mi az Achilles-sarok?

- Valakinek vagy valamilyen dolognak a legérzékenyebb pontja.
- Az orvostudományban a sarok feletti részt nevezik Achilles-ínnek.

Ki volt Achilles?

- Achilles (vagy Akhilleusz) az ókori görög költemények egyik legnagyobb hőse volt.
- Anyja Thetisz volt, a halhatatlan tengeri nimfa.
- Apja Péleusz püthiai király, aki halandó volt.

A jóslat

- Egy jóslat szerint Thetisz és Péleusz majdani fia nagyobb és erősebb lesz apjánál.
- Amikor megszületett a kisfiú Achilles, anyja halhatatlanná akarta tenni.
- Ezért éjjelente férje tudta nélkül tűzbe temette, nappal pedig ambróziával (az istenek eledelel) kengette.
- Péleusz egyszer éjjel megleste feleségét és nagyon megdöbbent.
- Thetisz, mivel nem tudta véghez vinni tervét, elhagyta férjét és gyermekét, s visszatért a tengerbe. Így maradt sebezhető Achillesnek egyedül a sarka.

Egy másik monda szerint:

- Thetisz az alvilág folyójába, a Sztüxbe mártogatta Achilleust, s így tette sebezhetetlenné a sarka kivételével, amelynél fogva tartotta.

Mi okozta Achilles halálát?

- Achilles számtalan hőstettet hajtott végre.
- De Trója kapujánál elbizakodottságában szembe mert szállni Apollón istennel is, aki dühében Parisz, trójai királyfi orvul kilőtt nyilát Achilles sarkára irányította.
- A nyílvessző eltalálta Achillest, aki bele is halt a sérülésébe.

ÁMOR NYILA

Ámor, más néven Cupido, római mitológiai alak, a szerelem jelképe, a szerelem fiatal istene.

Általában felhőkben hancúrozó, kis pufók angyalkakaként ábrázolják, aki rövid, görbe íjából a szerelem nyilait lövöldözi áldozataira.

Mars és Venus gyermekeként jött a világra. Nevelőapja maga Jupiter volt.

A mítosz szerint ő a legifjabb és legszebb isten, akinek fegyvere egy kicsi, ám nagyon különleges kézi íj. Akit az ebből kilőtt vesszők eltalálnak, az nem fizikailag sebesül meg, hanem szerelembe esik.

Ő maga egy halandó királykisasszonyba, a csodaszép Pszichébe szeretett bele, és feleségül is vette. Venus azonban ki nem állhatta Pszichét, s a halálát kívánta. El is küldte az alvilágba, hogy vigye el a szelencéjét és hozzon szépségkenőcsöt számára. Psyche teljesítette is a feladatot, azonban nagyon kíváncsi volt és belenézett a szelencébe, de abban nem szépségkenőcs volt, ahogy Venus állította, hanem alvilági mély álom. Felszállt az álom a szelencéből és Psyche mély álomba zuhant.

Szerencsére Ámor csodanyilaival le tudta szedni feleségéről az átkot, és kérésére Jupiter istenné emelte Pszichét is, hogy a szerelmesek mindörökre házasság maradhassanak.

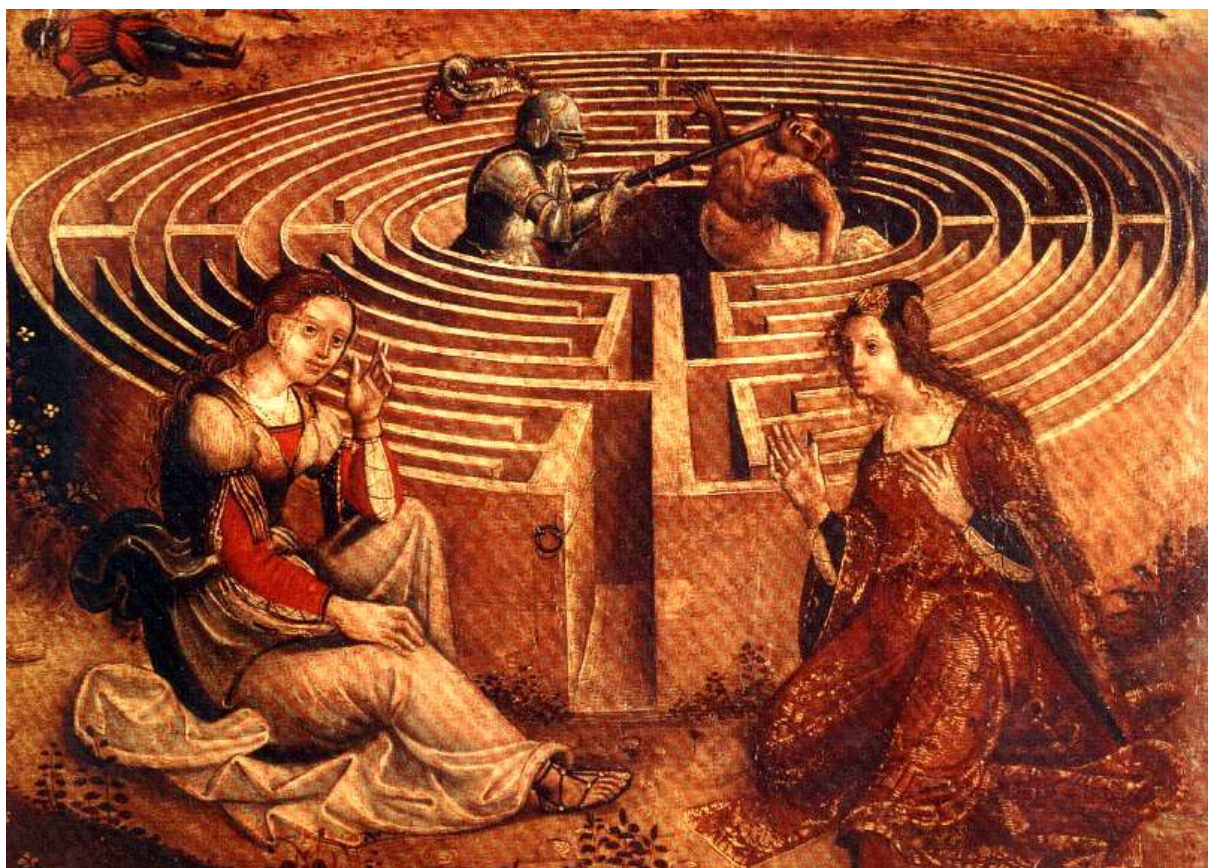
Ámor a képzőművészetnek mindig kedvelt témája volt, az őt ábrázoló szárnyas szobrocskák már az Ókorban is gyakran szerepeltek díszítő motívumként. Legismertebb szobra a római Capitoliumon áll.

Ariadné fonala

Jelentése: zavaros helyzetben eligazító mentőötlet, gondolatmenet, segítség (Ariadné krétai mitológiai királylányról, aki egy gombolyag fonal segítségével szabadította ki Thészeuszt a labirintusból)

http://www.kislexikon.hu/ariadne_fonala.html#ixzz6nUccBxfM

Ariadné krétai királylány, Minós és Pasziphaé lánya.

Első látásra beleszeretett a daliás Thészeuszba, aki a Minótaurosznak szánt áldozatokkal jött Athénból. Daidalosz tanácsára Ariadné az ifjúnak egy pamutgombolyagot adott, s az a letekert fonal segítségével kitalált a labirintusból, miután a szörnyet megölte. Kiszabadítva az athéni túszoikat, Thészeusz hajón elmenekült, s magával vitte a szerelmes Ariadné, ahogy eleve megígérte neki. Útban Athén felé kikötöttek Naxosz szigetén; az álomba merült Ariadné arra ébredt, hogy a görög sereg továbbhajózott, s ő egyedül maradt. A kétségbeesett lányra hamarosan rátalált Dionüszosz, megvigasztalta szerelmével, s végül feleségül vette.

<https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-ki-kicsoda-az-antik-mitoszokban-F869D/a-F86A8/ariadne-F878E/>

A rodoszi kolosszus

Kb. 32-37 méter magas volt.

A Rodoszi kikötő közelében állt terpeszállásban.

Az ókori világ 7 csodája között számon tartott rodoszi kolosszus rövid életű volt az említett építmények közül.

A rodoszi kolosszust azért nem állították újra fel mert egy jóslat szerint megtiltották.

Sztrabón a híres ókori földrajztudós korában [i.e.1.század vége]darabjai még ott feküdtek.

- A műalkotás Héliosz/Apollón napistent ábrázolta.
- A szobor maradványai később elvesztek, így a későbbi korok alkotói viszonylag szabaddá engedték fantáziájukat amikor ábrázolniuk kellett a rodoszi kolosszust.

Apollón

Héliosz

Pandóra szelencéje

Pandóra, szépséges asszony, Epimétheusz felesége.

Amikor Prométheusz furfangosan lelopta a tüzet az égből az embereknek, haragjában Zeusz Héphaisztoszsal földből és vízből egy gyönyörű női testet csináltatott, s életet lehelt belé.

Aphrodité női csáberőt, Athéné kézügyességet és sorban minden isten valami külsőleg megvesztegető tulajdonságot adott neki. Egy szép szelencébe (vagy korsóba, vagy gabonás ládába) zárva ezután az összes bajt, betegséget, nyomorúságot is megkapta, de ennek tartalmáról nem volt tudomása.

A vonzó hölgyet Hermész vezette Epiméthusz elé, aki beleszeretett, és bátyjának, Prométheusznak intelmei ellenére feleségül vette.

Egyszer kíváncsiságtól hajtva felnyitotta a szelencét, amitől férje szigorúan tiltotta, s abból mind a kárhozatos adományok kiröppentek a világra. Ijedtében visszacsukta a fedelet, de a szelencében már csak a remény maradt.

Ezért nevezik képletesen szelencéjének az olyan adományt, amely külsőre jót ígér, de valójában bajok forrásává lesz.

A történetet Hésziodosz meséli el az *Istenek születése*, majd részletesebben a *Munkák és napok* c. tankölteményeiben; az újkorban a téma Goethe, Wieland és Wedekind drámáit ihlette.

Ezópusi mese

- Állatmese egyik alműfaja
- Rövid tanító mese , fabula
- Csattanója van
- Tréfás
- Aiszóposz görög meseíróról nevezték el

Kr. e. 620 körül született – Delphoiban Kr. e. 564-ben halt meg

Híres ókori görög meseköltő

Európa számára ő a meseirodalom alapítója

Az állatmese atya

Aiszóposztól származik:

egy fecske nem csinál nyarat
más tollával ékeskedik

Állatmesék

- Az állatok emberi tulajdonsággal rendelkeznek
- Gondolkodnak, beszélnek
- Gyökerei ősi mítoszokig nyúlnak vissza
- Erkölcsei példázattal, bölcseséggel mondanak
- Oktat, tanító
- FABULA JELENTÉSE: kitalált történet, mese
- Főszereplők: állatok vagy növények
- Célja: erkölcsi vagy vallási tanulságok

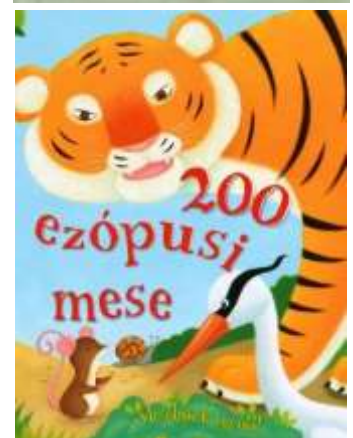
Aiszóposz meséi:

- A sas és a róka
- A sas, a csóka és a pásztor
- A sas és a ganajtűró
- A csalogány és a sólyom
- Az adós
- A vadkecskék és a kecskepásztor
- A macska és a madarak
- Aiszóposz a hajóépítő műhelyben
- A róka és a kecskebak
- A róka és az oroszlán

”A róka sohasem látta az oroszlánt. Mikor azután véletlenül szembetalálkozott vele, első látásra annyira megijedt tőle, hogy kis híján belehalt. Második találkozásuk alkalmával is megijedt ugyan, de már nem annyira, mint legelőször. Mikor pedig harmadszor is látta, annyira nekibátorodott, hogy oda is ment hozzá elbeszélgetni vele.”
A mese bizonyítja, hogy a szokás a félelmetes dolgokat is megszeli.

Takácsy Dezső 5.a

Múzsák

Görög eredetű szó (görögül Muszai)

Eredeti jelentése: „hegy”

A görög mitológiában a mítoszok megtestesítői, a költészet, a zene, a tánc és a tudományok istennői, az emlékezés és az improvizáció ihletői.

Szerepük az irodalomban:

- ❖ A múzsák meg ihletik a költőket, írókat, szobrászokat stb... (minden művészet)
- ❖ Pl.: tárggyal, személyekkel, történeteikkel /ihletik meg a illetőt.

Első lakhelyük: Az Olümposz alatti síkság, Pieria volt.

Nagy Mária Viktória 5.b

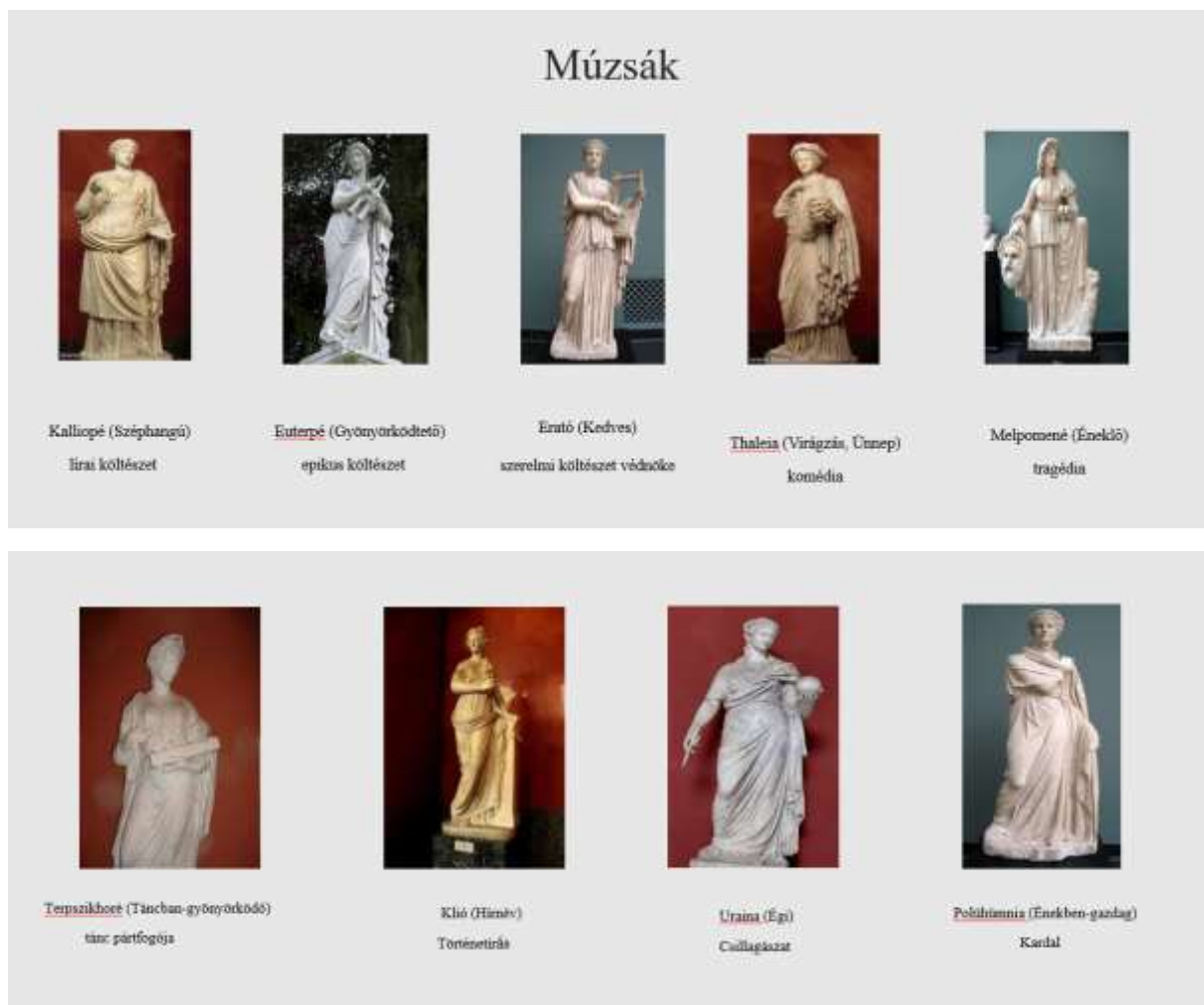
A Múzsák csókja

Akit hirtelen megszáll az ihlet, arra azt mondják: „Homlokon csókolta a múzsa”

A múzsák az ókori görög mitológia istennői voltak.

Kilenc múzsát különböztettek meg, akik a művészeteket, a tudományokat és azok művelőit pártfogolták.

A Múzsák otthona az Olümposzon volt.

Gigászi küzdelem

Jelentése: Óriási méretű, roppant nagy dolog, tett.

A **gigászok** szakállas, bozontos hajú, félig kígyó testű lények a görög

mitológiában. Gaia és Uranosz gyermekei voltak. Kronosznak a földre, azaz Gaiára hullott véréből születtek.

Amikor Zeusz letaszította a gigászok testvéreit, a titánokat a Tartarosza, a hatalmas óriások bosszút fogadtak az olümposzi istenek ellen, és hogy elérjék az Olümposz tetejét hegyeket halmoztak egymásra. A jóslat szerint az Olümposz lakói nem győzhették le a gigászokat Héraklész segítségével. A nagy hős is részt vett a harcokban, így a gigászok elpusztultak.

Gordiuszi csomó

Gyakran említik metaforaként azokban az esetekben, amikor egy látszólag megoldhatatlan problémát valaki egy váratlan húzással egy csapásra megold.

https://hu.wikipedia.org/wiki/Gordiuszi_csom%C3%B3

Az ókori frígiai város legendás királya, Gordiosz által azon a kocsin készített Csomó, amelyen utaztában egy jóslat alapján királlyá tették. A monda szerint, aki a csomót megoldja, Ázsiának az ura lesz. A csomót senki sem tudta kibogozni. Végül Nagy Sándor úgy oldotta meg a kérdést, hogy a csomót kardjával kettévágta s valóban a legnagyobb hódító, az akkor ismert Ázsia ura lett. Innen ered a mondás, amikor valaki a nehéz problémát egyszerűen, "egy vágással" megoldja.

Read more: http://www.kislexikon.hu/gordiuszi_csom%C3%B3_a.html#ixzz6nUhQVoKv

Árgus szemei

„Árgus szemekkel néz”

aki nagyon éber, mindent észrevesz

Eredete:

Ógörög mitológiából

Árgus (Argosz):

százszemű óriás (Csupaszem)

1, Zeus beleszeretett Ióba, hogy Héra (Zeus felesége) figyelmét elterelje Iót tehénné változtatta.

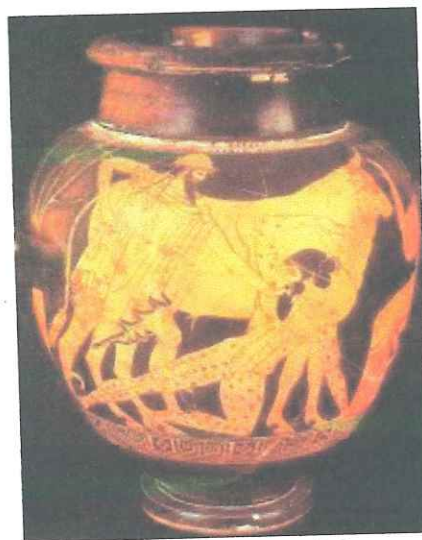
2, Héra erre rájött és parancsára Árgus vigyázott a tehénné változtatott Ióra.

3, Zeus parancsot adott Hermésznek, hogy altassa el Árgust.

Hermész egy mágikus nádsípval elaltatta Árgust.

4, Hermész az alvó Árgust megölte.

5, Héra kárpótlásul Árgus szemeit a páva farktollaira ültette (pávaszemek).

György Tamás 5.b

Görög sívislet.

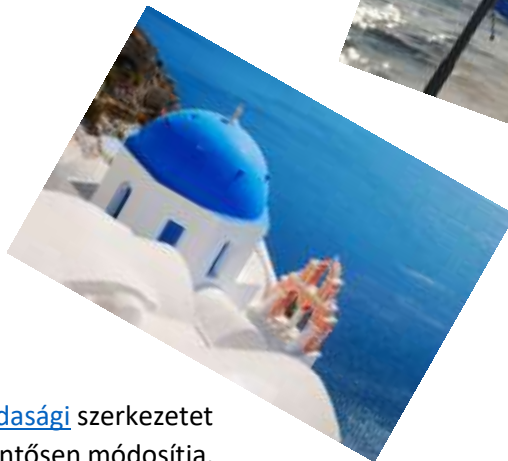
Az ókori görög kultúra az első a világ civilizációinak történetében megerősítette, a testi, szellemi, szépséget és tanácsait. Az ókori görög roka öt jellegzetes jellemzői: erőnyesség, harmonia, koherencia, stabilitás, időszerep.

Képviselet fő elemei. - Chiton = fehérnemű és himasz köpeny amely téglalap alakú szövet. Női viselet: Női ruha egy szíles bájja ing egy hosszú szoknya egy köntös. Az ókori görögöknek volt a legszebb fehér színű amely az istenek színének és az arisztokrácia kiváltságának tekintették. ☺

Görögországi üdülőhelyek

- A természet valamennyi társadalmi és gazdasági jelenség kerete, illetve meghatározója.

A hagyományos ipari vagy mezőgazdasági szerkezetet a szolgáltatási szektor fejlődése jelentősen módosítja.

Görögországban a legismertebb városok: Athén, Szaloniki, Sarti, Pireusz, Lárissa.

Görög üdülőhelyek: Andronis Luxury Suites, Aenaon Villas, Aris Caes

Az olíva

Az *olívabogyó* olajfán terem. Virágai kicsik és fehérek. *Olajbogyónak*, *olívabogyónak* vagy egyszerűen csak *olívának* nevezett csonthéjas termés 1–2,5 cm hosszú, vékony húsu.

A Földközi-tenger keleti medencéjének partvidékein őshonos, de mára már, a térképen látható zölddel jelölt területekre a Földközi-tenger körül is elterjedt.

Örökzöld, fa vagy cserje. Magassága ritkán haladja meg a 15 métert. A talajra nem igényes. A részeként többé-kevésbé kopár mészkősziklák sovány talaján is megél.

Az olajfa bírja a szárazságot, a járványokat, még a tüzet is átvészeli. Elágazó gyökérrendszerének köszönhetően képes újjászületni akkor is, ha a föld fölötti része teljesen megsemmisül. Levellei ezüstös zöldek, nyúlánkan hosszúak és keskenyek.

Portugália déli részén él egy rádió-karbon vizsgálattal is kormeghatározott 2000 éves olajfa. Szicíliában, Görögországban, Izraelben is vannak állítólag több ezer éves, még mindig termő olajfák.

Több ezer fajtája ismert, csak Olaszországban 300 fajta olajfa él, és akkor még nem beszéltünk a spanyol, a görög, a szicíliai fajtákról.

Az olajfa májusban virágzik, a bogyók június végétől kezdenek érni, majd fajtától függően novembertől januárig lehet szüretelni őket.

Az olajbogyó a béke, a megnyugvás, a jólét jelképe.

Lassítja az öregedést, gyógyítja a reumát, a cukorbetegséget, és javítja az ellenálló képességet is.

A Noé bárkájára visszaérkező galambnak olívaág volt a csőrében, a Bibliában ezen kívül még legalább harmincszor említik.

Az olíva olaja hasonlóképpen szent, az olimpia játékok örökmécsesében ez égett, a templomok szent lámpásai ezzel világítottak.

A Görög olimpiai játékok nyertesei olajlevélből font koszorút kaptak. Még ma is használják vallási rituálékban.

Görög ételek

A görög konyha, kellemesen fűszeres egészséges, teli van zöldséggel, halételekkel, különleges hússal. A görögök konyhaművészete meghódította az egész kontinenst (gondoljunk csak a gyrosra és a görögsalátára, ami egyetlen étterem kínálatából sem hiányozhat.)

Gyros

Ez a mediterrán szendvics az egész világon elterjedt, és a helyi ízlésnek megfelelően alakult. Az igazi görög gyros húsdarabokból vagy szeletekből készül, és mindig csirke vagy sertés, soha nem marhahúsból. Minden gyros készítő rendelkezik saját „titkos” fűszerezéssel – általában fokhagymás és hagymás por, paprika, fahéj, koriander, kömény és néha enyhe currypor kombinációjával. A gyros fűszer aromája félreismerhetetlen.

Egy speciális szerkezeten van rajta a hús, amiről levágják a ropogós megsütött lédús húst, majd pitába hengerelve hagymával, paradicsommal, salátával, uborka szeletekkel és tzatziki szósszal tálalják.

Tzatziki (fokhagymás-uborkás joghurt)

Az igazi görög gyros mindig hűtött, fehér uborka mártással készül.

Szuvlaki

A szuvlaki fából készült rostoson található apró kockára vágott sertés vagy csirkehús. Hasonlít a magyar rablöhúsra, csak a különbség annyi, hogy azok közé cukkini, paradicsom, hagyma és gomba kockákat tesznek, míg a görög szuvlakin szinte csak hús van.

A nyársat közvetlenül lehet fogyasztani mártogatóként, akár tzatzikivel vagy uborkamártással.

Görög Saláta

Görögországban az ebéd vagy vacsora nem tűnik teljesnek anélkül, hogy egy tányér görög saláta ne lenne az asztalon.

Világos, édes paradicsom, feta sajt, durvára szeletelt hagyma, darabos uborka, hatalmas kalamata olajbogyó és édes paprika. Általában friss, szűz olívaolajjal, petrezselyemmel és szárított fűszernövényekkel szolgálják fel.

Az emberek gyakran aggódnak, hogy a nyers zöldségeket meleg éghajlaton fogyasztják, de a görög saláták mindig frissen készülnek és biztonságosan fogyaszthatóak.

Baklava

A legismertebb Görög édesség a Baklava. Ahhoz, hogy élvezni tudjuk a baklavát, nagyon édes szájra van szükségünk. Rétestészta rétegekből készült, olívaolajjal gyöngyözve, finomra aprított diófélékkel és mandulával rétegezve, fahéjjal és szegfűszeggel ízesítve. Végül egy vastag cukorszirupba áztatják. Különleges alkalmakra készül, különböző formákban.

Margitta Dániel S.B

Poni's i'lele

Honoka zala 5.0

Epika

Az irodalom 3 műfajának egyike az epika vagy az elbeszélő művek összefoglaló elnevezése. A lírától alig különbözik, ha az nem az élményeket hanem a selekmenyt ábrázol a drámatól pedig abban, hogy nem másképpen formázva szokott.

Az elnevezést a görög epikosz azaz elbeszélő szóból származik.

Az epikus közlés alap formája: Elbeszélés az események előadása.

Szövege: a selekmeny történetének külső belső tulajdonságainak és egyes tárgyi mozzanatainak statikus ábrázolása

Epizód

A nagyobb művekben gyakran a drámaiban ritkán előforduló mellékesemények az ilyen országokban le zárt nemelyikben életképszerűen megkapott részeket melyek nem viszik előre a selekmenyt de az író szándékának megfelelően fontos szerepük van.

Evangeliumok

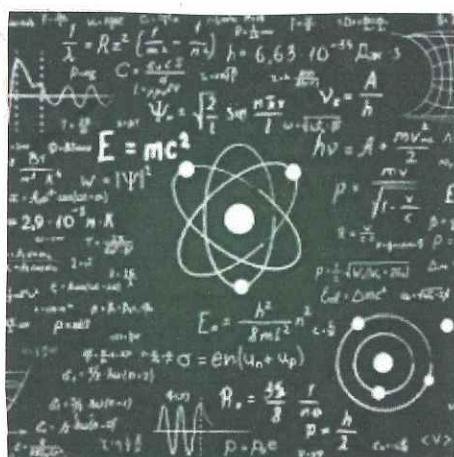
Az Evangelium görög eredetű szó (euangelion) jelentése: jó hír örömhír.

Az evangeliumok Jézus tanításait, beszédait, születését, életét keresztre feszítését és feltámadását írták le.

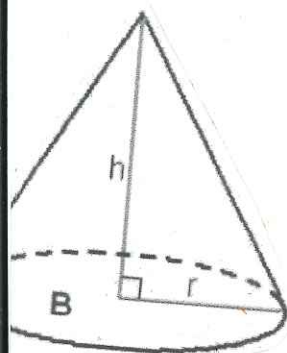
Johán. 4: 5. b

V	IIII	III	II	I
5	4	3	2	1
*	V	*	V	X
1000	500	100	50	10

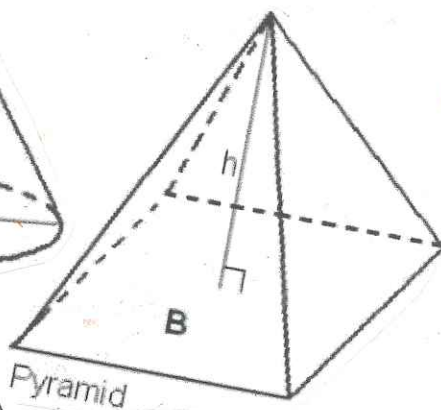
Matematika: Mennyiség- és térbeli
Az anyagi világ mennyiségi és
térbeli összefüggéseinek elemzésével
és törvényeivel foglalkozó tudomány

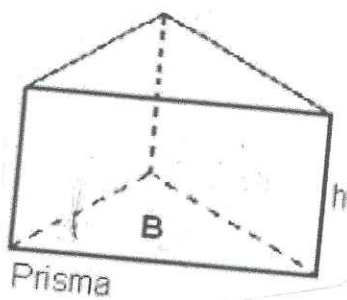
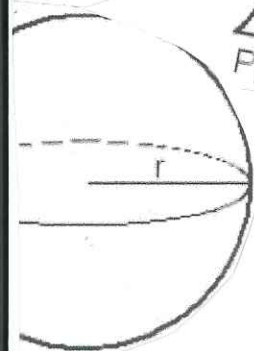
Fizika: Természettudomány amely
az anyagi világ törvényeit és mennyi-
ségeit vizsgálja

Gömbök

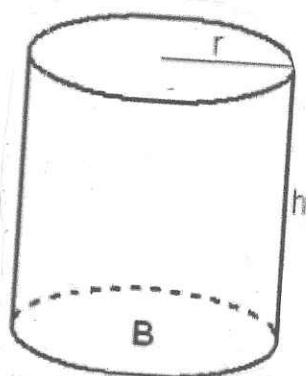

Pyramid

Prisma

Geometria: A matematika egyik ága
amely síkbeli és térbeli alakzatok
tulajdonságaiival és kölcsönös
viszonyaival foglalkozik.

Cylinder

Görög szavak szókincsünkben

Harmónia

1. Két v. több zenei hangnak a fülre kellemesen ható együtt hangzása, egysége; összhang, összhangzat
2. Különbféle hangoknak megnyugtató, kellemes hatású együttes hangzása.
3. Kellemesen ható zene, ének.
4. Az együtt levő, együtt szereplő elemek összhangja, egyezése, arányossága.
5. Zavartalan testi-lelki egyensúly, kiegyensúlyozottság.
6. Embernek a többi emberrel v. a külső világgal való összhangja; egyetértő, ellentét nélküli jó viszony.

<https://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-a-magyar-nyelv-ertelmezo-szotara-1BE8B/h-2E554/harmonia-2F45F/>

Logika

Az **ésszerű gondolkodás**, illetve a képesség erre. Ez az ember természetes képessége, amely az okok és következmények, hatások felismerésén és megkülönböztetésén alapul.

Mimika

Az arckifejezések útján történő kommunikáció, a *mimika* leginkább érzelmek tükröztetésére szolgál. Darwin nyolc érzelmet vett számba, amelyekhez külön izommozgás tartozik. A mai felfogás szerint hét alapvető érzelmfajta tükröződik arcunkon: öröm, szomorúság, meglepetés, érdeklődés, félelem, harag, undor.

Görög eredetű szavak

Muzsika - Eredet **görög**: *muszikosz*

Dallamok rendszere, hangszeres zene; különböző magasságú hangok ritmikus, ütemes összessége. Hangszerekkel megszólaltatott ismétlődő hangsorok a figyelem felkeltésére, érzelmek, gondolatok, érzések, állapotok kifejezésére.

Népies: Népi vagy **szórakoztató zene**, amelyet hangszeren adnak elő.

Átvitt értelemben: **Kellemes hangzás**, amely nem ember keltette (zenei) hangokból áll.

Népies: **Zenét megszólaltató eszköz**; hangszer.

Melódia - Eredet **görög**: *melodia, meloidia*

1. **Összetartozó zenei hangok**; egymást követő, kellemesen váltakozó, eltérő magasságú ritmikus hangok, amelyek hosszabb zene során összetartozóként felismerhetők, és egy zeneműben jellemző módon újra meg újra előfordulnak; dallam.
2. *Zene*: Megzenésített, **énekelhető szöveg zenéje**.
3. *Zene*: Hangszeres **zeneműben téma**; a zenemű alapját alkotó rövidebb-hosszabb zenei gondolat, amelyet a zeneszerző különféle változatokban bővebben kifejt.

A **kronológia** (latin *chronologia*, az ógörög *χρόνος* = *idő* és *λογία* = *tan* összetétele) az időszámítással, annak történetével, sajátosságaival és felhasználásával foglalkozó **történeti** segédtudomány. A *kronológia* az események időbeli viszonyait állapítja meg, ezért az egyik legfontosabb a segédtudományok között, hiszen az események időbeliségének ismerete elengedhetetlen a történelemben.

Szómagyarázatok: nektár, tömjén, mirtusz

Nektár

A görög mítoszokban az istenek itala a nektár, étele az ambrózia.

A botanikában a virágok és a levelek mirigyei (nektáriumi) által kibocsátott cukortartalmú vizes váladék, amelyet a rovarok (hangyák, méhek) táplálékként összegyűjtenek. A méhek a nektárból készítik a mézet. Közben lábukkal a virágport az egyik növényről a másik növény bibéjére eljuttatják, és ennek eredményeként létrejön a megtermékenyülés.

Mirtusz

Örökzöld cserje, amely a Földközi-tenger mellékén vadon terem, nálunk cserépben nevelhető. Dúsan elágazó, sűrű lombjának apró, örökzöld, fényes levelei vannak; illatos fehér virága és sötétkék bogyótermése van (latin neve: *Myrtus communis*).

Tömjén

- Déli faféle mézgája, melyet kellemes illatáért, a katolikus istentiszteleten
- füstölőként használnak.

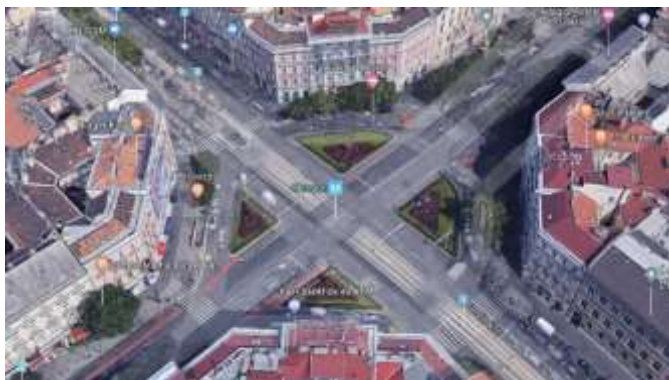

Görög eredetű szavak jelentése

Oktagon (főnév)

jelentése:
Nyolcszög

Stadion (főnév)

nagy, szabadtéri sportpálya, amelyet ülések vesznek körbe a nézők számára

Panoráma (főnév)

Átfogó látvány; egy magas helyről a néző szeme elé kör alakban táruló látkép; körkép.

Készítette: Buczkó Zsófia 5.a

Szómagyarázatok:

Poéta szó jelentése: költő, versíró, versszerző

Himnusz szó jelentése: dicsőítő ének

Komédia szó jelentése: vígjáték

Himnusz

Izbita: Közép-ázsiai lovasnép a magyar nép egyik őse más
neven: hunok

GR

univerzum: A világmindenség egésze a fizikai világ teljessége, az anyag, a
tér és az idő világa

GR

Kozmosz: A világ egésze, a világűr egésze, amely magában foglal
minden létező égitestet és közöttük lévő óriási teret.

GR

Her name's Gorgon. Gorgon is a dark magical creature. Her ability is to turn anyone who looks at her into stone. Her hair is from snakes. She is very dangerous.

Demeter ✨

Demeter was goddess of agriculture and the harvest. She controlled the seasons and how well crops grew.

Demeter taught mortal men how to grow corn and farmers would pray to her to ask for a bountiful harvest.

Griffins had the body of a lion and the head of an eagle. Sometimes, they were shown to have wings.

Hera

Hera is the queen of the Olympian gods. She is the daughter of Titans Cronus and Rhea. Hera is the wife of Zeus. Hera is the queen of marriage. She is also the queen of the heaven.

Nóra Vági

Greek
Gods
Hermes

Hermes was the messenger god, a trickster. He was the speediest of all and he wore winged shoes.

Did You Know?

Hermes invented boxing and gymnastics.

Hydra

The Hydra was a fearsome, snake like monster with many heads. claiming many lives

Hydra

1. The Hydra is a monster, who is immortal.
2. Lots of people try to kill him, but none can.
3. Finally, Heracles kills it.

Pepe

Pegasus

Pegasus is a white, four-legged, winged horse.

Pegasus in Greek mythology, child of Poseidon and Medusa.

After the death of Bellerophon, Pegasus lived on Olympus and was a companion to the gods.

The source of hippocrine in the Helicon Mountains, whose water provided the poetic inspiration.

Kinso Par. 2p

(APHRODITE)

